

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Грінченко Р.В. _____
(підпис)
“ ___ ” _____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка підприємства та організація
підприємницької діяльності»

на тему:

**«ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ
ЗАСОБІВ ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»**

Виконавець:

студент ФЕУП, група 46

Жуков Костянтин Сергійович _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Бабій Олег Миколайович _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3-5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА	6-22
1.1. Поняття, економічна сутність та класифікація оборотних засобів підприємства.....	6-13
1.2. Джерела формування оборотних засобів підприємства та їх характеристика.....	14-19
1.3. Показники ефективності використання оборотних коштів.....	20-23
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ ЗАСОБІВ НА ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»	24-45
2.1. Характеристика ТОВ «ТЕЛЕКАРТ - ПРИЛАД» та його основних показників.....	24-32
2.2. Аналіз структури та використання оборотних засобів ТОВ «ТЕЛЕКАРТ - ПРИЛАД».....	33-45
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ ЗАСОБІВ НА ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»	46-60
3.1. Розробка заходів щодо підвищення ефективності використання оборотних засобів.....	46-53
3.2. Оцінка ефективності заходів щодо підвищення ефективності використання оборотних засобів.....	54-60
ВИСНОВКИ	61-63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	64-67

ВСТУП

Актуальність теми. За останні роки в області довгострокових інвестицій і прийняття фінансових рішень відбулися значні теоретичні зміни. Багато з цих нових ідей і пов'язаних з ними методів в даний час успішно застосовуються в промисловій практиці. Однак короткостроковому фінансуванню приділяється явно недостатня увага, особливо в сфері управління оборотними засобами. Нехтування плануванням та контролем оборотних засобів було визначено як одну з основних причин невдач у бізнесі.

Дослідження з управління оборотними засобами мають велике значення завдяки двом ключовим компонентам. Більш високий рівень оборотних засобів дає можливість збільшити вартість компанії за рахунок збільшення обсягу продажів і отримання великих знижок при дострокових платежах. Однак це також вимагає додаткового фінансування та витрат, що може збільшити ймовірність банкрутства. Поєднуючи ці негативні та позитивні компоненти оборотних засобів, можна передбачити нелінійну залежність між вартістю фірми та інвестиціями в них.

Для підвищення прибутковості і зниження ризиків вкрай важливо грамотно управляти короткостроковими активами і пасивами, оскільки вони мають життєво важливе значення для загального обсягу активів компанії. Ефективне управління оборотним капіталом є невід'ємною частиною загальної корпоративної стратегії, враховуючи, що оборотні активи становлять значну частину від загального обсягу активів, і їх високий рівень може знизити ризик ліквідності.

Вчені, які зробили вагомий вклад у розвиток оборотних засобів на підприємстві: Тебякін Г.К., А. М. Подерегін, Азаренкова Г. М., Дем'яненко М.Я., Покропивний С.Ф., та інші.

Водночас сьогодні ця тема потребує аналізу, теоретичного узагальнення до підвищення ефективності використання оборотних коштів у підприємстві. Ось чому, була обрана саме ця проблематика дослідження, оскільки ефективно

управління оборотними коштами забезпечує сталий розвиток компанії.

Тому все це актуалізує предмет дослідження, визначає вибір мети і завдань даного дослідження.

Метою дослідження стало теоретичні і практичні аспекти підвищення ефективності використання оборотних коштів у підприємницькій діяльності.

Завдання дослідження:

1. Визначити сутність оборотних засобів, надати класифікацію оборотних засобів підприємства.
2. Охарактеризувати джерела формування оборотних засобів підприємства.
3. Означити показники ефективності використання оборотних засобів.
4. Надати характеристику ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД».
5. Проаналізувати структуру оборотних засобів товариства.
6. Провести аналіз ефективності використання оборотних засобів.
7. Розробити заходи щодо підвищення оборотних засобів.
8. Оцінити ефективність заходів щодо підвищення ефективності використання оборотних засобів.

Предметом дослідження є розробка теоретичних і практичних основ підвищення ефективності використання оборотних засобів на підприємстві.

Об'єктом дослідження є процес формування та використання оборотних засобів ТОВ «ТЕЛЕКАРТ - ПРИЛАД».

Методи дослідження. В ході дослідження використовувалися методи аналізу і синтезу, а саме угруповання, типізація, порівняння, табличний метод. При виконанні роботи використовувалися наступні методи: порівняльно-економічний, монографічний, економіко-статистичний, розрахунково-конструктивний, передбачуваний.

Інформаційну базу дослідження складають наукові публікації вітчизняних і зарубіжних вчених в сфері економіки підприємства, законодавчі документи з питань регулювання підприємницької діяльності, статистична та фінансова звітність ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД», електронні ресурси світової

мережі Internet, власні дослідження.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують сім підрозділів, висновків, списку використаних джерел (35 найменувань). Загальний обсяг бакалаврської роботи становить 61 сторінку комп'ютерного тексту, вона містить 18 таблиць та 6 рисунків.

ВИСНОВКИ

Управління оборотними засобами служить точним показником для оцінки довгострокового фінансового стану компанії і забезпечує стабільне підтримання грошового потоку для виконання поточних зобов'язань. У нинішніх економічних умовах ефективно управління оборотними засобами є головним завданням фінансових директорів.

Теоретичні основи формування та використання оборотних засобів компанії є ключовим компонентом стратегічного управління фінансовими ресурсами і лежать в основі стабільності її фінансового становища. Фундаментальні концепції та принципи, що становлять теоретичну основу, визначають раціональний підхід до управління оборотними засобами, спрямований на забезпечення операційної ефективності та максимізацію прибутковості підприємства. Принципи оптимального формування оборотних засобів включають ретельне управління запасами, дебіторською заборгованістю та зобов'язаннями, що вимагає дотримання тонкого балансу між ліквідністю та прибутковістю. Компанії повинні розробляти стратегії управління оборотними засобами, що враховують специфіку їх діяльності, ринкові умови і фінансові цілі. Крім того, вирішальне значення має визначення оптимального обсягу оборотного капіталу, що забезпечує необхідний рівень ліквідності та ефективності використання ресурсів. Компаніям слід уникати надлишкового або недостатнього обсягу оборотних засобів, щоб уникнути втрат, пов'язаних зі зниженням прибутковості або втраченими інвестиційними можливостями.

В цілому, розуміння і впровадження теоретичних основ управління оборотними засобами є найважливішою передумовою для забезпечення ефективності та конкурентоспроможності компанії в сучасному бізнес-середовищі. Вивчення цього питання допоможе розробити практичні стратегії управління фінансами і закласти міцну фінансову основу для успішної роботи компанії.

Ретельний аналіз формування та використання оборотних засобів в ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» підкреслює важливість ретельного управління цими фінансовими ресурсами для забезпечення стабільності та ефективності компанії. Компанія виділяє кілька резервів для оптимізації своїх виробничих активів, включаючи впровадження енергоефективних технологій, вдосконалення технології виробництва і скорочення витрат на сировину і витратні матеріали. Не менш важливою є розробка ефективних стратегій управління запасами для скорочення витрат на технічне обслуговування та оптимізації оборотних засобів.

Успішне впровадження автоматизованої електронної системи управління дебіторською заборгованістю зіграло важливу роль у скороченні заборгованості та підвищенні ліквідності компанії. Цей сприятливий результат свідчить про ефективність стратегій управління фінансами, що реалізуються в компанії. В цілому, всебічний аналіз показників, що відносяться до формування і використання оборотних засобів, свідчить про відповідальний підхід до управління фінансами в ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД». Розроблені стратегії і реалізовані заходи дозволяють компанії раціонально використовувати свої ресурси і забезпечувати стабільність свого фінансового становища в мінливих економічних умовах.

Ретельний аналіз стратегій оптимізації оборотних засобів, таких як скорочення дебіторської заборгованості та раціональне управління запасами, однозначно свідчить про значний позитивний вплив на фінансову динаміку компанії. Аналіз чистого прибутку від реалізації продукції переконливо свідчить про ефективність вжитих заходів. Скорочення дебіторської заборгованості призвело до істотного збільшення чистого прибутку від реалізації продукції, що свідчить про успішне управління оборотними засобами. Цей результат не тільки підкреслює ефективність обраної стратегії, а й свідчить про здатність компанії адаптуватися до змін в економічному середовищі і вдосконалювати інструменти для досягнення фінансової стабільності. Скорочення дебіторської заборгованості позитивно вплинуло на ліквідність і

надало додаткові ресурси для подальшого розвитку. Так само оптимізація управління запасами суттєво вплинула на фінансове становище компанії. Скорочення запасів свідчить про ефективне використання ресурсів і дозволяє компанії гнучко реагувати на вимоги ринку, тим самим скорочуючи фінансові витрати, пов'язані зі зберіганням і управлінням запасами, і підвищуючи ліквідність компанії. Заходи, вжиті для оптимізації запасів, також зіграли ключову роль у підвищенні прибутковості компанії.

Скорочення надлишкових запасів супроводжується вдосконаленням виробничих процесів і більш точним прогнозуванням попиту, що призводить до підвищення ефективності виробництва і фінансових показників. Ці заходи сприяють створенню стабільної фінансової основи для майбутнього розвитку і забезпечують конкурентоспроможність компанії в умовах мінливого бізнес-ландшафту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

8. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 25.04.2024).
9. Господарський кодекс України. Дата оновлення: 12.01.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show> (дата звернення 11.04.2024).
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку "Загальні вимоги до фінансової звітності". Набрання чинності: 19.03.2013. URL: <https://zakon.help/article/nacionalne-polozhennya-standart>.
11. Загальнодоступна інформаційна база даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів: URL: <https://www.smida.gov.ua> (дата звернення 15.04.2024).
12. Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show> (дата звернення 25.04.2024).
13. Чайка Т.Ю., Лошакова С.Є., Водоріз С.Я. Розрахунок коефіцієнтів ліквідності за балансом, урахування фінансових і виробничих особливостей підприємства під час здійснення коефіцієнтного аналізу ліквідності. https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/139.pdf. (Дата звернення 27.04.2024).
14. Польова Т. В., Кравцова Ю.В. Аналіз ліквідності балансу підприємства на прикладі ПРАТ «Бондарівське». *Ефективна економіка*. 2018. № 10. http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/10_2018/35.pdf.
15. Теницька Н.Б., Мяло М.О., Аніпір Є.Л. Система управління оборотним капіталом України. <http://www.economy.nauka.com.ua> (Дата звернення 11.04.2024).
16. Гринчуцький В. І., Карапетян Е. Т., Погріщук Б. В. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 304 с.
17. Осипов В. І. Економіка підприємства: підруч. Одеса : Маяк, 2005. 724 с.
18. Сідун В.А., Пономарьова Ю. В. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 436 с.

19. Сироткин С. А. Оборотные средства и оборотные активы в современной экономике С.А. Сироткин. *Региональная экономика и управление: электр. науч. журн.* № 1. С 65.
20. Поважний, О.С. Особливості визначення сутності і складу поняття «оборотні активи». О.С. Поважний, Н.О. Крамзіна, Ю.В. Кваша. *Економічний простір.* С. 41 – 52
21. Кручак Л.В., Методика аналізу дебіторської заборгованості в системі управління підприємством URL: <http://www.vestnik-ekonom.mgu.od.ua/journal/2016/22-2016/37.pdf> (дата звернення 30.04.2024).
22. Осадчук, Н. В. Оптимізація руху високоліквідних оборотних коштів на промисловому підприємстві URL:<http://www.library.dgtu.donetsk.ua/fem/vip68/6816.pdf> (дата звернення 27.04.2024).
23. Шило, В.П. Фінанси підприємств; В. П. Шило, С. С. Доровська та ін. – К. : КНЕУ. 334 с.
24. Василенко, Л.Т. Фінанси підприємств у схемах і таблицях: навч. посіб. Л.Т. Василенко, Л.В. Гут, О.П. Оксеєнко. К. : Дакор, 2006. С. 65.
25. Філімоненков, О. С. Фінанси підприємств: навч. посібник
26. Крамаренко, Г.О. Фінансовий аналіз і планування: Г.О. Крамаренко. К. : Центр навч. літератури. С. 69.
27. Лиса, О. В. Можливості оптимізації величини оборотних коштів підприємства на підставі поетапного зниження його прямих матеріальних витрат О. В. Лиса Ефективна економіка. С. 63–76.
28. Шурпенкова, Р. К. Сутність і основи організації аналізу оборотних коштів Р.К. Шурпенкова, Й.О. Іваньчук *Вісник Запорізького національного університету.* С. 150 – 154.
29. Шморгун, Н.П. Фінансовий аналіз: навч. Посіб. Н.П. Шморгун, І.В. Головка. 528 с.
30. Єфсемова, О.В. Финансовый анализ: 4-е изд., перераб. и доп.

- О.В. Єфсемова. К. : Изд-во «Бухгалтерский учет», – 108 с.
- 31.Подольська, В.О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. В.О. Подольська, О.В. Ярш. – К. : Центр навч. літератури, 2007. С. 97.
- 32.Гриньова, В.М. Фінанси підприємств: навч. посіб / В.М. Гриньова, В.О. Коюда. К. : Знання – Прес, 2006. С. 62-80.
- 33.О. О. Маринович, В. А. Шухманн, Основні стратегії фінансування оборотних активів підприємства URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2019/152.pdf
- 34.Веб-сторінка ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» URL:[https://telecard.odessa .ua](https://telecard.odessa.ua).
- 35.Примак Т.О. Економіка підприємства: Навч.посіб. К.: Вікар.
- 36.Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга».
- 37.Демчук Л.А. Нормування оборотних засобів. Економіка АПК К.: 2004, №2.
- 38.Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д. Фінанси підприємств: навчальний посібник.
- 39.Причепа І. В., Лесько О. Й., Сметанюк О. А. Сутність і роль оборотних засобів в системі ефективного управління виробничо-комерційними бізнес-процесами. 2024.
40. Adesina, O. D. & Olatise, F. A. (2020). Impact of liquidity management on profitability of selected manufacturing firms in Nigeria. *European Journal of Business and Management*, 12(27), 93-100.
41. Бассова О.О. Управління оборотним капіталом торговельних підприємств. *Економічна наука*. 2018. № 11. http://www.investplan.com.ua/pdf/11_2018/10.pdf. (Дата звернення 27.04.2024).
- 42.Білейченко О. Структура оборотних засобів в умовах ринкової економіки С. 70 – 72.
- 43.Боровик О.А. Аналіз динаміки оборотних засобів за видами економічної

- діяльності. О.А. Боровик *Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць*. С. 25 – 99.
44. Єбоженко О. Система управління оборотними активами підприємства. О. Єбоженко, О. Люта *Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія: Економічні науки*. С. 230-239.
45. Дехтяр Н.А. Обґрунтування вибору стратегії фінансування оборотного капіталу підприємства. С. 90-100.